

CHRISTUS DOMINUS
DEKRET OM BISKOPARNAS PASTORALA ÄMBETE I KYRKAN,
PROKLAMERAT AV
HANS HELIGHET, PÅVEN PAULUS VI
DEN 28 OKTOBER 1965

FÖRORD

1. Kristus, Herren, den levande Gudens Son, kom för att frälsa sitt folk från deras synder(1) och för att alla människor skulle bli helgade. Precis som han själv var sänd av Fadern, så sände han också sina apostlar. (2) Därför helgade han dem och gav dem den Helige Ande, så att också de skulle förhållas till Fadern på jorden och frälsa människorna, "till att bygga upp Kristi kropp" (Ef. 4:12), som är kyrkan.

2. I denna Kristi kyrka åtnjuter den romerske påven, i egenskap av Petri efterträdare, åt vilken Kristus anförtrodde betningen av sina får och lamm, den högsta, fullständiga, omedelbara och universella auktoriteten över själavärlden genom gudomlig instiftelse. Därför är han som herde för alla troende sänd för att sörja för den universella kyrkans gemensamma bästa och för de enskilda kyrkornas bästa. Därför har han företräde av den vanliga makten över alla kyrkor.

Men biskoparna själva, som har blivit utsedda av den Helige Ande, är apostlarnas efterträdare som själaherdar. (3) Tillsammans med den högste påven och under hans auktoritet är de sända för att genom tiderna fortsätta Kristi verk, den evige herden. (4) Kristus gav apostlarna och deras efterträdare befallningen och makten att undervisa alla folk, att helga människorna i sanningen och att föda dem. Biskoparna har därför gjorts till sanna och autentiska lärare i tron, påvar och herdar genom den Helige Ande, som har blivit dem given. (5)

3. Biskoparna, som har del i omsorgen om alla kyrkorna, utövar detta sitt biskopsämbete, som de har mottagit genom biskopsvigning,(6) i gemenskap med och under den högste påvens auktoritet. Vad beträffar deras undervisningsauktoritet och pastoral styre, är alla förenade i ett kollegium eller en församling med avseende på Guds universella kyrka.

De utövar detta ämbete individuellt med hänsyn till de delar av Herrens hjord som tilldelats dem, där var och en tar hand om den särskilda kyrka som anförtrotts dem, eller ibland några av dem gemensamt sörjer för vissa gemensamma behov i olika kyrkor.

Denna heliga synod, som är uppmärksam på de villkor för mänsklig samvaro som har frambringat en ny tingens ordning i vår tid, har därför för avsikt att mer exakt bestämma biskoparnas pastoral ämbete och har därför bestämt de ting som följer.

KAPITEL I

BISKOPARNAS FÖRHÅLLANDE TILL DEN UNIVERSELLA KYRKAN

I. Biskoparnas roll i den universella kyrkan

4. I kraft av den sakramentala vinningen och den hierarkiska gemenskapen med kollegiets överhuvud och medlemmar konstitueras biskoparna som medlemmar av biskopskollegiet. 1) "Biskopsorden är efterföljaren till apostlakollegiet i undervisning och pastoral ledning, eller snarare, i biskopsordningen fortsätter den apostoliska kroppen utan avbrott. Tillsammans med sitt överhuvud, den romerske påven, och aldrig utan detta överhuvud, existerar det som subjekt för den högsta, oinskränkta makten över den universella kyrkan. Men denna makt kan inte utövas utan den romerske påvens samtycke." (2) Denna makt "utövas emellertid på ett högtidligt sätt vid ett ekumeniskt koncilium". (3) Därför påbjuder denna heliga synod att alla biskopar som är medlemmar av biskopskollegiet har rätt att närvara vid ett ekumeniskt koncilium.

"Utövandet av denna kollegiala makt i förening med påven är möjligt även om biskoparna är stationerade över hela världen, förutsatt att kollegiets överhuvud ger dem en uppmaning till kollegial handling, eller åtminstone ger de utspridda biskoparnas enade handling ett sådant godkännande, eller ett sådant otvunget accepterande, att det blir en verkligt kollegial verksamhet." (4)

5. Biskopar som valts från olika delar av världen, på sätt och sätt som fastställts eller kommer att etableras av den romerske påven, ger ett mer effektivt stöd till kyrkans högste herde i ett överläggande organ som kommer att kallas vid det rätta namnet biskopssynoden. 5) Eftersom den handlar i hela det katolska episkopatets namn, kommer den samtidigt att visa att alla biskopar i den hierarkiska gemenskapen har del i omsorgen om den universella kyrkan. Nej (6)

6. Som legitima efterträdare till apostlarna och medlemmar av biskopskollegiet bör biskoparna inse att de är förbundna med varandra och bör visa en omsorg om alla kyrkor. Ty genom den gudomliga instiftelsen och det apostoliska ämbetets regel är var och en tillsammans med alla de andra biskoparna ansvarig för kyrkan. (7) De bör särskilt bekymra sig om de delar av världen där Guds ord ännu inte har förkunnats eller där de troende, särskilt på grund av det lilla antalet präster, riskerar att avvika från det kristna livets föreskrifter och till och med förlora själva tron.

Låt därför biskoparna göra allt de kan för att få de troende att aktivt stödja och främja evangelisations- och apostolatet. Må de dessutom bemöda sig om att se till att lämpliga heliga tjänare såväl som biorganisationer, både ordensfolk och lekmän, förbereds för missionen och andra områden som lider av brist på präster. De bör också så mycket som möjligt se till att några av deras egna präster beger sig till de ovan nämnda missionerna eller stiftet för att utöva den heliga tjänsten där, antingen permanent eller för en bestämd tidsperiod.

Biskoparna bör också, när de förvaltar kyrklig egendom, vara uppmärksamma inte bara på behoven i sina egna stift utan också i de andra särskilda kyrkorna, för de är också en del av Kristi enda kyrka. Slutligen bör de inrikta sin uppmärksamhet, i enlighet med sina resurser, på att hjälpa till vid katastrofer som drabbar andra stift och regioner.

7. Må de särskilt i broderlig tillgivenhet omfamna de biskopar som för Kristi skull plågas av förtal och fattigdom, hålls fängslade eller hålls tillbaka från sin tjänst. De bör visa ett aktivt broderligt intresse för dem, så att deras lidanden kan lindras och lindras genom deras bröders böner och goda gärningar.

II. Biskoparna och den apostoliska stolen

8. a) Biskoparna, såsom apostlarnas efterträdare, i de stift som anförtrotts dem, tillhör i och för sig all den ordinarie, riktiga och omedelbara auktoritet som krävs för att de skall kunna utöva sitt pastorala ämbete. Men detta inkräktar aldrig på något sätt på den makt som den romerske påven har i kraft av sitt ämbete att förbehålla sig själv eller någon annan myndighet.

b) Kyrkans allmänna lag ger varje stiftsbiskop befogenhet att i ett särskilt fall befria de troende som de lagligen utövar myndighet över så ofta de anser att det bidrar till deras andliga välfärd, utom i de fall som särskilt har reserverats av kyrkans högsta myndighet.

9. Vid utövandet av den högsta, fullständiga och omedelbara makten i den universella kyrkan använder sig den romerske påven av den romerska kurians avdelningar, som därför utför sina uppgifter i hans namn och med hans auktoritet för kyrkornas bästa och i de heliga herdarnas tjänst.

Fäderna till detta heliga koncilium önskar emellertid att dessa avdelningar – som på ett framstående sätt har bistått den romerske påven och kyrkans herdar – skall omorganiseras och bättre anpassas till tidens och regionernas och riternas behov, särskilt vad gäller deras antal, namn, kompetens och speciella tillvägagångssätt samt samordningen av arbetet mellan dem. (8) Fäderna önskar också att, med tanke på själva karaktären av det pastoralämbete som tillkommer biskoparna, ämbetet som legat till den romerske påven skall bestämmas mer exakt.

10. Dessutom, eftersom dessa avdelningar är inrättade för den universella kyrkans bästa, är det önskvärt att deras medlemmar, ämbetsmän och rådgivare såväl som den romerske påvens legater i större utsträckning tas från olika regioner i kyrkan, i den mån det är möjligt. På så sätt kommer den katolska kyrkans ämbeten och centrala organ att uppvisa en verkligt universell karaktär.

Det är också önskvärt att även vissa biskopar – särskilt stiftsbiskopar – kommer att väljas till medlemmar av avdelningarna, så att de kommer att kunna rapportera mer fullständigt till den högste påven om alla kyrkors tänkande, önskningar och behov.

Slutligen anser konciliets fäder att det skulle vara mycket fördelaktigt om dessa samma avdelningar lyssnade mer uppmärksamt på lekmän som är framstående för sin dygd, kunskap och erfarenhet. På så sätt kommer de att ha en lämplig del i kyrkans angelägenheter.

KAPITEL II

BISKOPAR OCH DERAS SÄRSKILDA KYRKOR ELLER STIFT

I. Stiftets biskopar

11. Ett stift är en del av Guds folk som anförtros åt en biskop att ledas av honom i samarbete med prästerskapet. Genom att hålla fast vid sin herde och genom honom samla genom evangeliet och eukaristin i den Helige Ande, utgör den en särskild kyrka i vilken Kristi enda, heliga, katolska och apostoliska kyrka verkligen är närvarande och verksam.

Enskilda biskopar som har anförtrotts vården av en viss kyrka – under den högste påvens auktoritet – föder sina får i Herrens namn som sina egna, vanliga och omedelbara herdar, och utför för dem ämbetet att undervisa, helga och styra. Icke desto mindre bör de erkänna de rättigheter som legitimt tillhör patriarker eller andra hierarkiska auktoriteter. (1)

Biskoparna bör ägna sig åt sitt apostoliska ämbete som vittnen om Kristus inför alla människor. De bör inte bara ta hand om dem som redan följer Herdarnas Furste, utan bör också helhjärtat ägna sig åt dem som på något sätt har avvikit från sanningens väg eller är okunniga om Kristi evangelium och hans frälsande barmhärtighet tills slutligen alla människor vandrar "i all godhet och rättvisa och sanning" (Ef. 5:9).

12. Vid utövandet av sin plikt att undervisa – vilket är en av biskoparnas främsta plikter(2) – bör de förkunna Kristi evangelium för människorna, kalla dem till en tro på Andens kraft eller bekräfta dem i en levande tro. De bör förklara hela Kristi mysterium för dem, nämligen de sanningar vars okunnighet är okunnighet om Kristus. Samtidigt bör de visa på den gudomligt uppenbarade vägen att ge Gud ära och därigenom uppnå evig lycka. Nej (3)

De bör dessutom visa, att jordiska ägodelar och mänskliga institutioner enligt Guds, Skaparens, plan också är lämpade för människans frälsning och därför kan bidra mycket till uppbyggandet av Kristi kropp.

Därför bör de, i enlighet med kyrkans lära, undervisa om det stora värdet av dessa ting: den mänskliga personen med sin frihet och sitt kroppsliga liv, familjen och dess enhet och stabilitet, barnafödande och utbildning, det civila samhället med dess lagar och yrken, arbete och fritid, konst och tekniska uppfinningar, fattigdom och välstånd. Slutligen bör de ange de sätt på vilka de allvarligaste frågorna skall besvaras angående ägande, ökning och rättvis

fördelning av materiella tillgångar, fred och krig samt broderliga relationer mellan alla länder. (4)

13. Biskoparna bör presentera den kristna läran på ett sätt som är anpassat till tidens behov, det vill säga på ett sätt som svarar mot de svårigheter och frågor som människor är särskilt belastade och bekymrade av. De bör också slå vakt om den läran och lära de troende att försvara och sprida den. När de framlägger denna lära bör de ge uttryck för kyrkans moderliga omsorg om alla människor, vare sig de är troende eller inte. Med särskild tillgivenhet skulle de ta hand om de fattiga och de lägre klasserna, till vilka Herren sände dem för att predika evangeliet.

Eftersom det är kyrkans uppgift att samtala med det mänskliga samhälle som den lever i, (5) är det särskilt biskoparnas plikt att söka upp människor och både be om och främja dialog med dem. Dessa samtal om frälsning bör uppmärksammas för klarhet i talet såväl som ödmjukhet och mildhet, så att sanning alltid kan förenas med kärlek och kärlek. Likaledes bör de utmärkas för tillbörlig försiktighet i förening med förtroende, vilket främjar vänskap och sålunda är i stånd att åstadkomma en förening av sinnen. (6)

De bör också bemöda sig om att använda sig av de olika medier som finns till hands för närvarande för att förkunna den kristna läran, nämligen först och främst förkunnelsen och den kateketiska undervisningen, som alltid kommer i första hand, sedan presentationen av denna lära i skolor, akademier, konferenser och möten av alla slag, och slutligen dess spridning genom offentliga uttalanden vid framstående händelser samt genom pressen och olika andra kommunikationsmedier. som under alla omständigheter bör användas för att förkunna Kristi evangelium. (7)

14. Biskoparna bör bemöda sig om att den kateketiska undervisningen – som syftar till att göra tron, upplyst genom undervisning, till en livskraft, uttrycklig och verksam kraft i människornas liv – ges med omsorg till både barn och ungdomar, ungdomar och vuxna. I denna undervisning bör en lämplig ordning iakttas liksom en metod som är anpassad till det ämne som behandlas och till karaktären, förmågan, åldern och omständigheterna i de studerandes liv. Slutligen bör de se till att denna undervisning är grundad på den Heliga Skrift, traditionen, liturgin, läroämbetet och kyrkans liv.

Dessutom bör de se till att kateketerna får en lämplig utbildning för sitt arbete, så att de blir grundligt förtrogna med kyrkans lära och har både teoretisk och praktisk kunskap om psykologins lagar och om pedagogiska metoder.

Biskoparna bör också sträva efter att förnya eller åtminstone på ett bättre sätt anpassa undervisningen av vuxna katekumener.

15. När biskoparna utövar sitt helgelseämbete bör de vara medvetna om att de har tagits bort från människorna och utsett sin representant inför Gud för att frambära gåvor och offer för synder. Biskoparna åtnjuter vigningens nattvards fullhet och både presbyterer och diakoner är beroende av dem i utövandet av sin myndighet. Ty presbytererna är den episkopala ordens kloka medarbetare och är själva vigda till Nya testamentets sanna präster, precis som diakoner är vigda till ämbetet och tjänar Guds folk i gemenskap med biskopen och hans presbyteri. Därför är biskoparna de främsta förmedlarna av Guds mysterier, liksom de är styresmän, främjare och väktare av hela det liturgiska livet i den kyrka som anförtratts dem. Nej (8)

De bör därför ständigt anstränga sig för att få de troende att lära känna och leva ut påskens mysterium djupare genom eukaristin och på så sätt bli en fast sammanhållen kropp i enheten i Kristi kärlek. (9) "Inriktade på bön och ordets tjänst" (Apg 6:4) bör de ägna sitt arbete åt detta mål, så att alla som har anförtratts dem kan vara eniga i bönen(10) och genom mottagandet av sakramenten kan växa i nåd och vara trogna vittnen om Herren.

Som de som leder andra till fullkomlighet, bör biskoparna vara flitiga i att främja helighet bland sina präster, ordensfolk och lekmän i enlighet med vars och ens speciella kallelse. (11) De bör också vara medvetna om sin skyldighet att ge ett exempel på helighet i kärlek, ödmjukhet och enkelhet i livet. Må de helga de kyrkor som anförtratts dem så, att känslan av Kristi universella kyrka kan lysa fram helt och fullt i dem. Av den anledningen bör de så mycket som möjligt främja prästerliga och religiösa kallelser och bör särskilt intressera sig för missionskallelser.

16. När biskoparna utövar sitt ämbete som fader och herde, bör de stå mitt ibland sitt folk som de som tjänar. 12 De må vara goda herdar som känner sina får, och vars får känner dem. Må de vara sanna fäder som utmärker sig i en anda av kärlek och omsorg om alla och vilkas gudomligt förlänade myndighet alla tacksamt underkastar sig. Må de på detta sätt samla och forma hela familjen i sin hjord, så att var och en, medveten om sina egna plikter, må leva och verka i kärlekens gemenskap.

För att effektivt kunna utföra detta bör biskopar, "redo för allt gott arbete" (2 Tim. 2:21) och "uthärda allt för de utvaldas skull" (2 Tim. 2:10), organisera sitt liv på ett sådant sätt att det passar vår tids behov.

Biskoparna bör alltid ta emot prästerna med en särskild kärlek, eftersom de senare efter bästa förmåga tar på sig biskoparnas bekymmer och så ivrigt bär dem vidare dag efter dag. De bör betrakta prästerna som söner och vänner⁽¹³⁾ och vara beredda att lyssna till dem. Genom sin förtroendefulla förtrolighet med sina präster bör de sträva efter att främja hela det pastoralala arbetet i hela stiftet.

De bör vara angelägna om prästernas andliga, intellektuella och materiella välfärd så att de senare kan leva ett heligt och fromt liv och troget och fruktbart fullgöra sin tjänst. Därför bör de uppmuntra institut och hålla särskilda möten där prästerna kan samlas då och då både för att utföra längre övningar och för att förnya sitt andliga liv och för att förvärva djupare ämnen, särskilt den heliga Skrift och teologi, de viktigare sociala frågorna och de nya metoderna för pastoral verksamhet.

Med aktiv barmhärtighet bör biskopar förfölja präster som är inblandade i någon fara eller som har misslyckats i vissa avseenden.

För att kunna se närmare till de troendes välfärd i enlighet med vars och ens tillstånd, bör biskoparna sträva efter att bli vederbörligen förtrogna med deras behov under de sociala förhållanden de lever under. Därför bör de använda lämpliga metoder, särskilt social forskning. De bör visa sin omsorg om alla, oavsett ålder, tillstånd eller nationalitet, vare sig de är infödda, främlingar eller utlänningar. Vid utövandet av denna pastoralala omsorg bör de för sina trogna bevara den andel som tillkommer dem i kyrkans angelägenheter. De bör också respektera sin plikt och rätt att aktivt samarbeta i uppbyggnaden av Kristi mystiska kropp.

De bör behandla de separerade bröderna kärleksfullt och uppmana de troende att också uppföra sig med stor vänlighet och barmhärtighet i deras avseende och främja ekumeniken så som den uppfattas av kyrkan. 14 De bör också ha en plats i sina hjärtan för de odöpta, så att Kristi Jesu kärlek kan lysa över dem, om vilken biskoparna är vittnen inför alla människor.

17. Olika former av apostolat bör uppmuntras, och i hela stiftet eller i vissa särskilda områden av det bör samordningen och det nära sambandet mellan alla apostoliska arbeten främjas under biskopens ledning. Sålunda bör alla företag och organisationer, vare sig de är kateketiska, missionerande, välgörenhets-, sociala, familjära, utbildningsmässiga eller något annat som strävar efter ett pastoralt mål, inriktas på harmonisk verksamhet. På så sätt kommer också stiftets enhet att bli tydligare.

De troende bör uppriktigt uppmanas att ta på sig sin plikt att utföra apostolatet, var och en i enlighet med sitt livstillstånd och sin förmåga. De bör uppmanas att delta i och ge stöd till lekmännens apostolatets olika arbeten, särskilt Katolsk Aktion. Man bör också främja och stödja sådana sammanslutningar som antingen direkt eller indirekt strävar efter ett övernaturligt mål, nämligen antingen att uppnå ett fullkomligare liv, att sprida Kristi evangelium till alla människor och att främja den kristna läran eller att öka den offentliga gudstjänsten, eller att eftersträva sociala mål eller att utföra fromhets- och välgörenhetsgärningar.

Apostolatets former bör vara rätt anpassade till dagens behov, inte bara med hänsyn till människans andliga och moraliska omständigheter utan också till hennes sociala, demografiska och ekonomiska förhållanden. Religiös och social forskning, genom pastoralsociologiska kontor, bidrar mycket till det effektiva och fruktbara uppnåendet av detta mål, och det rekommenderas starkt.

18. Särskild omsorg bör visas om dem bland de troende som på grund av sitt levnadssätt inte i tillräcklig utsträckning kan utnyttja den vanliga och vanliga själavården av församlingspräster eller är helt avskuren från den. Bland denna grupp finns majoriteten av migranter, landsflyktiga och flyktingar, sjömän, flygresenärer, zigenare och andra av detta slag. Lämpliga pastorala metoder bör också främjas för att upprätthålla det andliga livet hos dem som för en tid beger sig till andra länder för rekreationens skull.

Biskopskonferenser, särskilt nationella sådana, bör ägna särskild uppmärksamhet åt de mycket akuta problem som rör de ovan nämnda

grupperna. Genom frivilliga överenskommelser och gemensamma ansträngningar bör de söka och främja sin andliga vård med hjälp av lämpliga metoder och institutioner. De bör också ha i åtanke de särskilda regler som antingen redan har fastställts eller kommer att fastställas av den apostoliska stolen⁽¹⁵⁾ och som på ett klokt sätt kan anpassas till omständigheterna i tid, rum och personer.

19. Vid utövandet av sitt apostoliska ämbete, som har att göra med själarnas frälsning, åtnjuter biskoparna i och för sig full och fullkomlig frihet och oberoende från alla civila auktoriteter. Utövandet av deras kyrkliga ämbete får därför inte hindras, direkt eller indirekt, och de får inte heller förbjudas att fritt kommunicera med den apostoliska stolen eller kyrkliga myndigheter eller sina undersåtar.

Förvisso är det så att medan heliga herdar ägnar sig åt den andliga omsorgen om sin hjord, tar de i själva verket också hänsyn till deras sociala och samhällseliga framåtskridande och välstånd. I enlighet med sitt ämbetes karaktär och som det anstår biskopar samarbetar de aktivt med offentliga myndigheter i detta syfte och förespråkar lydnad för rättvisa lagar och vördnad för legitimt inrättade auktoriteter.

20. Eftersom det apostoliska biskopsämbetet instiftades av Herren Kristus och har ett andligt och övernaturligt syfte, förklarar denna heliga ekumeniska synod att rätten att nominera och utnämna biskopar rätteligen, särskilt och i och för sig uteslutande tillhör den behöriga kyrkliga myndigheten.

Därför, i syfte att vederbörligen skydda kyrkans frihet och för att på ett bekvämare och effektivare sätt främja de troendes välfärd, önskar detta heliga koncilium att i framtiden inga fler rättigheter eller privilegier att välja, nominera, presentera eller utnämna till biskopsämbetet ska beviljas civila myndigheter. De civila myndigheterna å andra sidan, vars välvilliga inställning till kyrkan den heliga synoden tacksamt erkänner och högt uppskattar, ombeds på det vänligaste att frivilligt avsäga sig de ovan nämnda rättigheterna och privilegierna, som de för närvarande åtnjuter på grund av ett fördrag eller en sedvänja, efter att ha diskuterat saken med den apostoliska stolen.

21. Eftersom biskoparnas pastoralas ämbete är så viktigt och betydelsefullt, uppmanas stiftsbiskopar och andra som juridiskt sett betraktas som deras jämlingar, och som på grund av den ökande bördan på grund av ålder eller andra allvarliga skäl har blivit mindre kapabla att fullgöra sina plikter på ett korrekt

sätt, uppriktigt att ansöka om att avgå från sina ämbeten antingen på eget initiativ eller på inbjudan av den behöriga myndigheten. Om den behöriga myndigheten skulle godta en avgång, skall den vidta åtgärder både för att de som har avgått skall få lämpligt stöd och för att de skall beviljas särskilda rättigheter.

II. Stiftets gränser

22. För att ett stift ska kunna uppfylla sitt syfte måste kyrkans natur vara klart uppenbar för det Guds folk som utgör stiftet. För att uppnå detta måste också biskoparna kunna utföra sina pastorala uppgifter på ett effektivt sätt bland sitt folk. Slutligen måste Guds folks välfärd tjänas så fullkomligt som möjligt.

Allt detta kräver alltså en korrekt bestämning av stiftens gränser och en fördelning av präster och resurser som är rimlig och i överensstämmelse med apostolatets behov. Allt detta kommer inte bara att gagna prästerskapet och de kristna som är inblandade, utan också hela den katolska kyrkan.

När det gäller stiftsgränser påbjuder därför denna heliga synod att, i den utsträckning som krävs för själarnas bästa, en lämplig revision av stiftsgränserna ska genomföras försiktigt och så snart som möjligt. Detta kan göras genom att dela, stycka eller förena dem, eller genom att ändra deras gränser, eller genom att bestämma en bättre plats för biskopssätet eller, slutligen, särskilt när det gäller stift som har större städer, genom att förse dem med en ny intern organisation.

23. Vid revideringen av stiftsgränserna måste man i första hand ge varje stifts organiska enhet, med vederbörlig hänsyn till personalen, ämbetena och institutionerna, som så att säga utgör en levande kropp. I det enskilda fallet bör alla omständigheter studeras noggrant och de allmänna kriterier som följer bör hållas i åtanke.

1.) Vid bestämmandet av en stiftsgräns bör man så långt det är möjligt ta hänsyn till olikheterna i sammansättningen av Guds folk, ty detta kan i hög grad bidra till ett effektivare utövande av det pastorala ämbetet. Samtidigt bör de naturliga befolkningsenheterna av människor, tillsammans med de civila jurisdiktioner och sociala institutioner som utgör deras organiska struktur, så långt det är möjligt bevaras som enheter. Av denna anledning bör naturligtvis varje stifts territorium vara kontinuerligt.

Vid behov bör man också ta hänsyn till de civila gränserna och regionernas och folkens särdrag, såsom deras psykologiska, ekonomiska, geografiska och historiska bakgrund.

2.) Stiftets omfattning och antalet invånare bör i allmänhet vara sådana att å ena sidan biskopen själv – även om han får hjälp av andra – kan officiera vid påvliga funktioner, göra pastoral visitationer, troget leda och samordna apostolatets alla arbeten i stiftet och känna särskilt sina präster, och även de ordensfolk och lekmän som är engagerade i stiftsprojekt. Å andra sidan bör det finnas ett tillräckligt och lämpligt område så att biskop och prästerskap, som också är medvetna om den universella kyrkans behov, på ett meningsfullt sätt kan ägna all sin energi åt tjänsten.

3.) Slutligen, för att frälsningstjänsten skall kunna utföras mer effektivt i varje stift, bör det betraktas som en allmän regel att varje stift har präster, åtminstone i antal och kvalifikationer tillräckliga, för den rätta vården av Guds folk; Det bör inte heller råda någon brist på de ämbeten, institutioner och organisationer som är utmärkande för den särskilda kyrkan och som erfarenheten har visat är nödvändiga för dess effektiva styre och apostolat. Slutligen bör resurser för stöd till personal och institutioner finnas tillgängliga eller åtminstone förutses på ett klokt sätt i framtiden.

För samma ändamål, där det finns troende av en annan rit, bör stiftsbiskopen sörja för deras andliga behov antingen genom präster eller församlingar av den riten eller genom en biskopsvikarie utrustad med de nödvändiga förmågorna. Där det är lämpligt bör de sistnämnda också ha biskoplig rang. I annat fall kan den ordinarie själv utföra ämbetet som en ordinarie, av olika riter. Om dessa föreskrifter av vissa skäl inte är tillämpliga enligt den apostoliska stolens bedömning, skall en lämplig hierarki för de olika riterna upprättas. (16)

Där liknande situationer föreligger bör man också sörja för troende från olika språkgrupper, antingen genom präster eller församlingar av samma språk, eller genom en biskopsvikarie som är väl bevandrad i språket – och som vid behov har biskoplig värdighet – eller åtminstone på något annat lämpligare sätt.

24. För att få till stånd de förändringar och förändringar i stiftet som anges i 4 Mosebok 22-23 – och för att lämna de orientaliska kyrkornas disciplin orörd – är det önskvärt att de behöriga biskopskonferenserna undersöker dessa frågor, var och en för sitt respektive territorium. Om det anses lämpligt kan de anställa en särskild biskopskommission för detta ändamål, men alltid med beaktande av

biskoparnas åsikter i de berörda provinserna eller regionerna. Slutligen skall de framföra sina rekommendationer och önskningar till den apostoliska stolen.

III. Assisterer vid stiftsbiskoparnas pastoralämbete

1. Koadjutor- och hjälpbiskopar

25. Biskoparnas pastoralämbete bör vara så inrättat för stiftens ledning att Herrens hjords bästa alltid är det högsta övervägandet. För att med rätta uppnå detta mål kommer hjälpbiskopar ofta att utnämnas, eftersom stiftsbiskopen inte personligen kan fullgöra alla sina biskopliga plikter som själarnas bästa kräver, antingen på grund av stiftets stora omfattning eller det stora antalet invånare, eller på grund av apostolatets speciella karaktär eller andra skäl av annan natur. Ibland kräver faktiskt ett särskilt behov att en koadjutorbiskop utses för att bistå stiftsbiskopen. Koadjutorer och hjälpbiskopar bör tillerkännas de förmågor som är nödvändiga för att göra deras arbete mer effektivt och skydda den värdighet som tillkommer biskoparna. Detta bör naturligtvis alltid ske utan att det påverkar enheten i stiftsadministrationen och stiftsbiskopens auktoritet.

Dessutom bör koadjutorer och hjälpbiskopar, eftersom de är kallade att dela en del av stiftsbiskoparnas börda, så att de kan gå framåt i alla frågor i målmedveten överenskommelse med honom. Dessutom bör de alltid visa respekt och vördnad för stiftsbiskopen och han i sin tur bör ha en broderlig kärlek till koadjutor- och hjälpbiskopar och högakta dem.

26. I den utsträckning som själavårdens bästa kräver, bör stiftsbiskopen inte tveka att be den behöriga myndigheten om en eller flera medhjälpare som kommer att utses för stiftet utan successionsrätt.

Om det inte finns någon bestämmelse om detta i nomineringsbrevet, ska stiftsbiskopen utnämna sina assistenter eller assistenter till generalvikarier eller åtminstone till biskopsvikarier. De skall endast vara beroende av hans auktoritet och han kan önska rådfråga dem vid undersökning av frågor av större betydelse, särskilt av pastoral natur.

Om inte annan beslutats av behörig myndighet, upphör inte de befogenheter och förmågor som hjälpbiskoparna har enligt lag när stiftsbiskopens ämbete upphör. Det är också önskvärt att när biskopsstolen är ledig, skall ämbetet att styra stiftet – såvida inte några allvarliga skäl tyder på motsatsen – anförtros hjälpbiskopen eller, när det finns fler än en, en av hjälpbiskoparna.

En koadjutorbiskop, som utses med successionsrätt, ska alltid utnämnas till generalvikarie av stiftsbiskopen. I särskilda fall kan den behöriga myndigheten ge honom ännu mer omfattande befogenheter.

För att sörja för största möjliga nutida och framtida bästa för stiftet bör stiftsbiskopen och hans koadjutor inte underlåta att överlägga med varandra i frågor av stor betydelse.

2. Stiftets kuria och kommissioner

27. Det viktigaste ämbetet i stiftets kuria är det som generalvikarie. Men så ofta som stiftets rätta styrelse kräver det, kan en eller flera biskopsvikarier utses av biskopen. Dessa åtnjuter automatiskt samma auktoritet som common law ger generalvikarien, men endast för en viss del av stiftet, eller för en bestämd typ av transaktion eller för de troende i en bestämd rit.

Bland biskopens medarbetare i stiftets styrelse räknas de presbyterer, som utgör hans senat eller råd, såsom domkapitlet, den rådgivande nämnden eller andra kommittéer, allt efter omständigheterna eller karaktären på olika orter. Dessa institutioner, särskilt domkapitlet, bör omorganiseras där så är nödvändigt i enlighet med dagens behov.

Präster och lekmän som tillhör stiftets kuria bör inse att de gör en god gärning i biskopens pastorala tjänst.

Stiftets kuria bör vara organiserad på ett sådant sätt att den är ett lämpligt instrument för biskopen, inte bara för att administrera stiftet utan också för att utföra apostolatets arbete.

Det är mycket önskvärt att det i varje stift inrättas en herdavårdskommission, över vilken stiftsbiskopen själv kommer att vara ordförande och i vilken särskilt utvalda präster, ordensfolk och lekmän kommer att delta. Kommissionens uppgift kommer att vara att undersöka och väga pastorala företag och att formulera praktiska slutsatser om dem.

3. Stiftets prästerskap

28. veckor Alla presbyterer, både stiftspräster och ordensfolk, deltar i och utövar tillsammans med biskopen Kristi enda prästadöme och är därigenom konstituerade som kloka medarbetare av biskopsordningen. Men när det gäller själavården är det stiftspräster som är inkardinerade eller knutna till en viss kyrka som har den främsta platsen, eftersom de helt och hållet har ägnat sig åt att ta hand om en enda del av Herrens hjord. Som en följd av detta bildar de ett prästerskap och en familj vars far är biskopen. För att fördela de heliga ämbetena mer rättvist och riktigt mellan sina präster, bör biskopen äga en nödvändig frihet att förläna ämbeten och förmåner. Därför måste rättigheter eller privilegier som på något sätt begränsar denna frihet undertryckas.

Förhållandet mellan biskopen och stiftsprästerna bör i synnerhet vila på den övernaturliga kärlekens band, så att harmonin mellan prästernas vilja och deras biskops kommer att göra deras pastorala verksamhet mer fruktbar. För att tjäna själarna i större utsträckning bör därför biskopen kalla prästerna till dialog, särskilt om pastorala frågor. Detta bör han göra inte bara vid ett givet tillfälle utan med regelbundet fastställda intervaller i den mån det är möjligt.

Dessutom bör alla stiftspräster vara enade sinsemellan och på så sätt dela en genuin omsorg om hela stiftets andliga välfärd. De bör också vara medvetna om att de förmåner de får på grund av sitt kyrkliga ämbete är nära förbundna med deras heliga arbete. Därför bör de bidra generöst, som biskopen kan bestämma och som deras medel tillåter, till stiftets materiella behov.

29. Biskopens närmare medarbetare är de präster som har ett pastoralt ämbete eller apostoliska organisationer av överstatlig natur, vare sig det är i ett visst område av stiftet eller bland särskilda grupper av troende eller med avseende på en viss typ av verksamhet.

Präster som biskopen har förordnat till olika uppgifter inom apostolatet, vare sig det är i skolor eller i andra institutioner eller föreningar, bidrar med en ytterst värdefull hjälp. De präster som också är engagerade i överstiftsarbete anförtros särskild uppmärksamhet av biskopen i vars stift de bor, eftersom de utför framstående gärningar i apostolatet.

30. Herdarna är emellertid biskopens medarbetare på ett mycket speciellt sätt, för som herdar i sitt eget namn är de anförtrodda att ta hand om själar i en viss del av stiftet under biskopens auktoritet.

1.) Vid utövandet av denna omsorg om själar bör präster och deras assistenter uppfylla sin plikt att undervisa, helga och styra på ett sådant sätt, att de troende och församlingsgemenskaperna verkligen kommer att inse att de är medlemmar både av stiftet och av den universella kyrkan. Av denna anledning bör de samarbeta med andra präster och präster som utövar ett pastoralt ämbete i området (t.ex. kyrkoherdar och dekaner), liksom med dem som är engagerade i arbete av överkyrklig karaktär. På så sätt kommer det pastorala arbetet i stiftet att enhetliggöras och effektiviseras.

Dessutom bör själavården alltid genomsyras av en missionsanda så att den når ut som sig bör till alla som bor inom församlingens gränser. Om pastorn inte kan kontakta vissa grupper av människor, bör han söka hjälp från andra, även lekmän som kan hjälpa honom i apostolatet.

För att göra själavården mer effektiv rekommenderas varmt ett komunitetsliv för präster – särskilt de som är knutna till samma församling. Detta sätt att leva, samtidigt som det uppmuntrar till apostolisk handling, ger också ett exempel på kärlek och enhet för de trogna.

2.) I utövandet av sitt undervisningsämbete är det herdarnas plikt att predika Guds ord för hela det kristna folket, så att de, rotade i tro, hopp och kärlek, kommer att växa i Kristus, och som en kristen gemenskap vittna om den kärlek som Herren anbefallde. (17) Det är också herdarnas plikt att föra de troende till full kunskap om frälsningens mysterium genom en kateketisk undervisning som är i samklang med vars och ens ålder. Vid förmedlingen av denna undervisning bör de söka inte endast ordensfolkets hjälp utan också lekmännens samarbete och även upprätta den kristna lärans brödraskap.

När herdarna fullgör sin plikt att helga sitt folk, bör de se till att firandet av det eukaristiska offret är centrum och kulmen i hela den kristna gemenskapens liv. De bör arbeta utan att snåla för att de troende skall få andlig föda genom att andäktigt och ofta ta emot sakramenten och genom att på ett intelligent och aktivt sätt delta i liturgin. Präster bör också vara medvetna om hur mycket botens sakrament bidrar till att utveckla det kristna livet och bör därför alltid göra sig tillgängliga för att höra de troendes bekännelser. Om det är nödvändigt bör de be om hjälp av präster som har erfarenhet av olika språk.

När pastorer fullgör sitt ämbete som herde, bör de bemöda sig om att lära känna sin egen hjord. Eftersom de är alla fårens tjänare, bör de uppmuntra till ett fullvärdigt kristet liv bland de enskilda troende och även i familjer, i

sammanslutningar som är särskilt hängivna apostolatet och i hela församlingsgemenskapen. Därför bör de besöka hem och skolor i den utsträckning som deras pastoralarbete kräver. De bör ägna särskild uppmärksamhet åt ungdomar och ungdomar. De bör ägna sig åt de fattiga och sjuka med en faderlig kärlek. De bör ägna sig särskilt åt arbetarna. Slutligen bör de uppmuntra de troende att hjälpa till i apostolatets arbete.

3.) Assisterande pastorer, som samarbetar med pastorn, ger under pastorns auktoritet ett oundgängligt och aktivt bidrag till pastorstjänsten. Därför bör det alltid finnas broderligt umgänge, ömsesidig kärlek och vördnad mellan pastorn och hans assistenter. De bör bistå varandra med råd, hjälp och föredöme och ge en enad vilja och gemensam iver i församlingens tjänst.

31. När biskopen gör en bedömning av en prästs lämplighet för förvaltningen av en församling, bör han inte bara ta hänsyn till hans kunskap om läran, utan också till hans fromhet, apostoliska nit och andra gåvor och egenskaper som är nödvändiga för ett riktigt utövande av själavården.

Nu finns församlingen enbart till för själarnas bästa. Därför bör biskopen lättare och effektivare kunna sörja för lediga pastorat. För detta ändamål skall alla rättigheter till presentation, nominering, reservation, med undantag för den religiösa rätten – och där den existerar, lagen om concursus, vare sig den är allmän eller särskild – undertryckas.

Kyrkoherdar bör i sina respektive församlingar åtnjuta den stabilitet i ämbetet som själarnas bästa kräver. Distinktionen mellan avsättbara och icke avsättbara pastorer ska upphävas och förfarandet för att förflytta och avsätta pastorer ska ses över och förenklas. På detta sätt kan biskopen, samtidigt som han iakttar naturlig och kanonisk rättvisa, bättre sörja för behoven för själarnas bästa.

Präster som är oförmögna att fullgöra sitt ämbete på ett korrekt och fruktbart sätt på grund av den ökande bördan av ålderdom eller någon annan allvarlig orsak, uppmanas enträget att frivilligt lämna in sin avskedsansökan på inbjudan av biskopen. Biskopen ska ge lämpligt stöd till dem som har avgått.

32. Slutligen bör samma omsorg om själarna ligga till grund för att bestämma eller ompröva församlingsbildningen eller undertryckandet och alla andra förändringar av detta slag som biskopen är bemyndigad att genomföra på egen hand.

4. Religiös

33. (I allt som följer med Ordenslivet ingår också medlemmarna av andra institut som bekänner sig till de evangeliska råden.) Alla ordensfolk har plikten, var och en i enlighet med sin rätta kallelse, att ivrigt och flitigt samarbeta för att bygga upp och föröka hela Kristi mystiska kropp och för de enskilda kyrkornas bästa.

Det är deras första plikt att främja dessa mål genom bön, botgöring och genom sitt eget livs exempel, för vilket denna heliga synod starkt uppmanar dem att öka sin aktning och iver. Med tillbörlig hänsyn till den karaktär som är utmärkande för varje religiöst samfund bör de också med större kraft engagera sig i apostolatets yttre arbete.

34. Religiösa präster upptas genom vigning i presbyteratets ansvar för att själva bli de kloka medarbetarna av biskopsordningen. Idag kan de vara till ännu större hjälp för biskopar med tanke på själarnas större behov. Därför kan de i verklig mening sägas tillhöra stiftets prästerskap i den mån de deltar i själavården och i utförandet av apostolatets arbete under prelaternas auktoritet.

Andra medlemmar i religiösa samfund, både män och kvinnor, tillhör också på ett särskilt sätt stiftsfamiljen och är till stor hjälp för den heliga hierarkin. Med de ökande kraven från apostolatet kan och bör de erbjuda denna hjälp ännu mer och mer.

35. För att apostolatets arbete skall kunna utföras på ett harmoniskt sätt i de enskilda stiften och för att enheten i stiftsdisciplinen skall bevaras intakt, fastställs dessa principer som grundläggande:

1.) Alla ordensfolk bör alltid se på biskoparna, liksom på apostlarnas efterträdare, med hängiven respekt och vördnad. Närhelst de lagligen kallas att åta sig apostolatets arbete, är de skyldiga att fullgöra sina plikter som aktiva och lydiga medhjälpare till biskoparna. (18) Ordensfolket bör verkligen betrakta det som en ära att snabbt och troget svara på biskoparnas önskemål och önskningar och på så sätt kan de anta en ännu mer omfattande roll i den mänskliga frälsningens tjänst. Detta bör de göra med tillbörlig respekt för sitt instituts karaktär och i överensstämmelse med sina stadgar, vilka, om så behövs, bör anpassas till detta mål i enlighet med principerna i detta konciliära dekret.

Särskilt med tanke på det akuta behovet av själar och bristen på stiftspräster, kan religiösa samfund som inte uteslutande ägnar sig åt det kontemplativa livet anlitas av biskoparna för att hjälpa till i olika pastorala tjänster. De bör dock ta hänsyn till varje samhälles särskilda karaktär. Överordnade bör uppmuntra detta arbete till det yttersta, genom att ta emot församlingar, även på tillfällig basis.

2.) Ordensfolk som är engagerade i det aktiva apostolatet måste dock alltid vara genomsyrade av andan i sin religiösa gemenskap och förbli trogna iakttagandet av sin regel och anda av undergivenhet som tillkommer deras egna överordnade. Biskoparna bör inte försumma att inpränta denna skyldighet i dem.

3.) Undantagsinstiftandet, genom vilket ordensfolk kallas till tjänst hos den högste påven eller annan kyrklig myndighet och undandragts från biskoparnas jurisdiktion, hänför sig huvudsakligen till den inre ordningen i deras samfund så att i dem allt kan samordnas på rätt sätt och tillväxten och fulländningen av det religiösa gemensamma livet främjas. (19) Dessa samfund är också undantagna så att den högste påven kan förfoga över dem för den universella kyrkans bästa(20) och varje annan behörig myndighet för kyrkornas bästa under sin egen jurisdiktion.

Detta undantag utesluter dock inte ordensfolk i enskilda stift från biskoparnas jurisdiktion i enlighet med lagens norm, i den mån som utövandet av deras pastorala ämbete och den rätta ordningen i själavården kräver det. (21)

4.) Alla religiösa, befriade och icke-befriade, är underkastade de lokala ordinariernas auktoritet i de frågor som hänför sig till det offentliga utövandet av gudsdyrkan – utom när det gäller skillnader i riter – själavården, den heliga förkunnelsen avsedd för folket, den religiösa och moraliska uppfostran av de kristna troende, särskilt av barnen. kateketisk undervisning och liturgisk utbildning. De är underkastade den lokala ordinarieskriften också i vad som rör den anständighet som är utmärkande för den klerikala staten såväl som i de olika arbeten som rör utövandet av det heliga apostolatet. Katolska skolor som drivs av ordensfolk är också underställda de lokala ordinarierna för att kunna utforma den allmänna politiken och vara vaksamma, men ordensfolkets rätt att leda dem förblir intakt. Ordensfolk är också förpliktade att iaktta allt det som biskopskoncilier eller biskopskonferenser legitimt föreskriver att alla ska iaktta.

5.) Ett välordnat samarbete ska uppmuntras mellan olika religiösa samfund och mellan dessa och stiftets prästerskap. Det bör också finnas en mycket nära samordning av alla apostoliska verk och aktiviteter som särskilt beror på en övernaturlig attityd i hjärtan och sinnen, rotad i och grundad på kärlek. Den apostoliska stolen är behörig att övervaka denna samordning för den universella kyrkan; Heliga herdar är kompetenta i sina respektive stift: och patriarkaliska synoder och biskopskonferenser på sitt eget territorium.

När det gäller de arbeten inom apostolatet som ordensfolk skall utföra, bör biskopar eller biskopskonferenser, religiösa överordnade eller konferenser för större religiösa överordnade vidta åtgärder endast efter ömsesidiga samråd.

För att främja harmoniska och fruktbara ömsesidiga relationer mellan biskopar och ordensfolk bör biskopar och religiösa överordnade, vid bestämda tidpunkter och så ofta som det anses lämpligt, mötas för att diskutera de angelägenheter som hör till apostolatet inom deras territorium.

KAPITEL III

OM BISKOPAR SOM SAMARBETAR FÖR MÅNGA KYRKORS GEMENSAMMA BÄSTA

I. Synoder, koncilier och särskilt biskopskonferenser

36. Från kyrkans allra första århundraden blev biskoparna, som styresmän för de enskilda kyrkorna, djupt berörda av den broderliga kärlekens gemenskap och iver för det universella uppdrag som anförtrotts apostlarna. Och så förenade de sina förmågor och sin vilja för det gemensamma bästa och för de enskilda kyrkornas välfärd. På så sätt uppstod synoder, provinskoncilier och plenarkoncilier, där biskoparna för olika kyrkor fastställde den väg som skulle följas i undervisningen av trons sanningar och i ordnandet av den kyrkliga disciplinen.

Denna heliga ekumeniska synod önskar innerligt att den vörnadsvärda institutionen med synoder och koncilier skall blomstra med ny kraft. På så sätt kommer tron att fördjupas och disciplinen bevaras på ett mer passande och effektivt sätt i de olika kyrkorna, alltefter som tidens behov kräver.

37. I dessa dagar är särskilt biskopar ofta oförmögna att fullgöra sitt ämbete på ett effektivt och fruktbart sätt om de inte utvecklar en gemensam ansträngning som innebär ständig tillväxt i harmoni och nära band med andra biskopar. Biskopskonferenser som redan upprättats i många länder har gett enastående

bevis på ett mer fruktbart apostolat. Därför anser denna heliga synod att det är ytterst passande att biskopar som tillhör samma nation eller region överallt bildar en sammanslutning som skulle sammanträda på bestämda tider. Således, när klokhetens och erfarenhetens insikter har delats och åsikter utbyts, kommer det att uppstå en helig förening av energier i tjänst för kyrkornas gemensamma bästa.

Därför påbjuder denna heliga synod följande angående biskopskonferenser:

38. 1.) En biskopskonferens är så att säga ett koncilium där biskoparna i en viss nation eller ett visst territorium gemensamt utövar sitt pastorala ämbete för att främja det större goda som kyrkan erbjuder mänskligheten, särskilt genom apostolatets former och metoder som är anpassade till tidens omständigheter.

2.) Medlemmar av biskopskonferensen är alla lokala ordinarier av varje rit – med undantag för generalvikarier – och koadjutorer, hjälpbiskopar och andra titulära biskopar som utför ett särskilt arbete som anförtrotts dem av den apostoliska stolen eller biskopskonferenserna. Andra titulära biskopar, legater till den romerske påven, är på grund av sina exceptionella ämbeten i territoriet inte de jure medlemmar av konferenserna. Lokala ordinarier och koadjutorer håller en överläggande omröstning. Hjälpporganisationer och andra biskopar som har rätt att närvara vid konferensen kommer att hålla antingen en överläggning eller en rådgivande omröstning, i enlighet med konferensens stadgar.

3.) Varje biskopskonferens skall utarbeta sina egna stadgar för erkännande av den apostoliska stolen. I dessa stadgar bör bland annat ämbeten inrättas som bidrar till att uppnå dess syfte på ett mer effektivt sätt, t.ex. en permanent biskopsstyrelse, biskopskommissioner och ett generalsekretariat.

4. Biskopskonferensens beslut, under förutsättning att de har godkänts legitimt och med rösterna från minst två tredjedelar av de prelater som har en överläggande röst i konferensen, och har erkänts av den apostoliska stolen, ska ha juridiskt bindande kraft endast i de fall som föreskrivs i common law eller bestäms genom ett särskilt mandat från den apostoliska stolen. ges antingen spontant eller som svar på en petition från konferensen själv.

5.) Varhelst särskilda omständigheter kräver det och med den apostoliska stolens godkännande, kan biskopar från många nationer upprätta en enda konferens.

Kommunikation mellan biskopskonferenser av olika nationer bör särskilt uppmuntras för att främja och skydda det gemensamma bästa.

6.) Det rekommenderas starkt att de orientaliska kyrkornas prelater, som främjar disciplinen i sina egna kyrkor i synoder och effektivt främjar arbete för religionens bästa, också bör ta hänsyn till det gemensamma bästa i hela territoriet där många kyrkor av olika riter existerar. De bör utbyta åsikter vid rituella möten i enlighet med normer som ska fastställas av den behöriga myndigheten.

II. Den. Gränser för kyrkliga provinser och uppförande av kyrkliga regioner

39. Själens bästa kräver passande gränser inte bara för stift utan också för kyrkliga provinser; ja, ibland ger den råd om upprättandet av nya kyrkliga regioner. På så sätt kommer apostolatets behov att tillgodoses bättre i enlighet med sociala och lokala förhållanden. På så sätt kommer också biskoparnas relationer till varandra och till sina metropoliter, och med andra biskopar av samma nation och till och med mellan biskopar och civila myndigheter, att bli lättare och mer fruktbara.

40. Därför, för att uppnå dessa mål, förordnar denna heliga synod följande:

1.) Gränserna för de kyrkliga provinserna ska underkastas en tidig översyn och storstadsbornas rättigheter och privilegier ska definieras av nya och lämpliga normer.
2.) Som en allmän regel ska alla stift och andra territoriella indelningar som enligt lag är likvärdiga med stift vara knutna till en kyrklig provins. Därför skall stift, som nu är direkt underställda den apostoliska stolen och som inte är förenade med någon annan, antingen sammanföras till en ny kyrklig provins, om detta är möjligt, eller också knyts till den provins som är närmare eller bekvämare. De ska underkastas biskopens metropolitanska jurisdiktion, i enlighet med normerna i common law.
3.) Där det är fördelaktigt bör kyrkliga provinser grupperas i kyrkliga regioner, för vilkas struktur rättsliga åtgärder skall vidtas.

41. Det är lämpligt att de behöriga biskopskonferenserna undersöker frågan om gränser för sådana provinser och inrättandet av regioner i enlighet med de normer som ges med avseende på stiftsgränser i nummer 23-24. De skall sedan överlämna sina förslag och önskningar till den apostoliska stolen.

III. Biskopar som har ett interstiftsämbete

42. Eftersom de pastoralas behoven i allt högre grad kräver att vissa pastoralas åtaganden leds och genomförs som gemensamma projekt, är det lämpligt att vissa ämbeten inrättas för att betjäna alla eller många stift i en bestämd region eller nation. Dessa ämbeten kan innehas av biskopar.

Denna heliga synod rekommenderar att det mellan prelaterna eller biskoparna som tjänstgör i dessa ämbeten och stiftsbiskoparna och biskopskonferenserna alltid finns en broderlig samvaro och ett harmoniskt samarbete när det gäller att uttrycka den pastoralas omsorgen.

Dessa förhållanden bör också tydligt definieras i common law.

43. veckor Eftersom den andliga vården av militär personal på grund av de unika förhållandena i deras levnadssätt kräver särskild hänsyn, bör det i varje nation om möjligt inrättas ett militärt vikariat. Både militärvikarien och fältpräster bör oförtrutet ägna sig åt detta svåra arbete i fullständigt samarbete med stiftets biskopar. Nej (1)

Stiftsbiskoparna bör till militärvikarien överlämna ett tillräckligt antal präster som är kvalificerade för detta allvariga arbete. Samtidigt bör de främja alla strävanden som kan förbättra den militära personalens andliga välfärd. (2)

ALLMÄNNA DIREKTIV

44. Denna heliga synod föreskriver att vid revisionen av den kanoniska lagen lämpliga lagar ska utarbetas i enlighet med de principer som anges i detta dekret. Vederbörlig hänsyn bör också tas till de iakttagelser som gjorts av kommissionerna och konciliesfäderna.

Denna heliga synod föreskriver också att allmänna kataloger skall upprättas som behandlar själavård för att användas av både biskopar och präster. På så sätt kommer de att förse med vissa metoder som kommer att hjälpa dem att utföra sitt eget pastoralas ämbete med större lätthet och effektivitet.

Det bör också upprättas en särskild förteckning över den pastoralas omsorgen om särskilda grupper av troende, alltefter som de olika omständigheterna i enskilda nationer eller regioner kräver. En annan matrikel bör sammanställas om den kateketiska undervisningen av det kristna folket; Denna katalog kommer att behandla de grundläggande principerna för en sådan undervisning, dess disposition och sammansättningen av böcker i ämnet. Vid utarbetandet av

dess kataloger bör särskild uppmärksamhet ägnas åt de åsikter som har uttryckts både av kommissionerna och av konciliefäderna.

ANTECKNINGAR

Förord

1. Jfr Matt 1:21.
2. jfr Joh 20:21.
3. Jfr Första Vatikankonciliet, fjärde sessionen, del 1 av den dogmatiska konstitutionen om Kristi kyrka, c. 3, Denz. 1828 (3061).
4. Jfr Första Vatikankonciliet, fjärde sessionen, Introduktion till den dogmatiska konstitutionen om Kristi kyrka, Denz. 1821 (3050).
5. Jfr Andra Vatikankonciliet, Dogmatisk konstitution om kyrkan, kap 3, nr 21, 24 och 25: A.A.S. 57 (1965) s. 24-25, 29-31.
6. Jfr Andra Vatikankonciliet, Dogmatisk konstitution om kyrkan, kap. 3, nr 21: A.A.S. 57 (1965) s. 24-25.
7. jfr Johannes XXIII:s apostoliska konstitution, Humanae Salutis, 25 dec. 1961: A.A.S. 54 (1962) s. 6.

Kapitel I

1. Jfr Andra Vatikankonciliet, Dogmatisk konstitution om kyrkan, kap. 3, nr 22: A.A.S. 57 (1965) s. 25-27.
2. Se föregående fotnot.
3. Se föregående fotnot.
4. Se föregående fotnot.
5. Jfr Paulus VI:s motu proprio, Apostolica Sollicitudo, 15 sep. 1965.
6. Jfr Andra Vatikankonciliet, Dogmatisk konstitution om kyrkan, kap. 3, nr 23: A.A.S. 57 (1965) s. 27-28.
7. jfr Pius XII:s encyklika Fidei Donum, 21 april 1957: A.A.S. 49 (1957) s. 27 ff.; jfr även Benedictus XV:s apostoliska brev, Maximum Illud, 30 nov. 1919: A.A.S. 11 (1919) s. 440; Pius XI:s encyklika Rerum Ecclesiae, 28 febr. 1926: A.A.S. 18 (1926) s. 68.

8. Jfr Paulus VI:s allocution till kardinalerna, prelaterna och olika ämbetsmän i den romerska kurian, 21 sept. 1963: A.A.S. 55 (1963) s. 793 ff.

Kapitel II

1. Jfr Andra Vatikankonciliet, dekret om de östliga katolska kyrkorna, 21 nov. 1964, nr 7-11 A.A.S. 57 (1965) s. 29 ff.

2. Jfr Tridentinska konciliet, femte sessionen, Dekret De Reform., c. 2, Mansi 33, 30: 24:e sessionen, Dekret De Reform., c. Mansi 33, 159 [jfr Andra Vatikankonciliet, Dogmatisk konstitution om kyrkan, kap. 3, nr 25: A.A.S. 57 (1965) s. 29 ff.]

3. Jfr Andra Vatikankonciliet, Dogmatisk konstitution om kyrkan, kap. 3, nr 25: A.A.S. 57 (1965) s. 29-31.

4. Jfr Johannes XXIII:s encyklika *Pacem in Terris*, 11 april 1963, passim: A.A.S. 55 (1963) s. 257-304.

5. Jfr Paulus VI:s encyklika *Ecclesiam Suam*, 6 april 1964: A.A.S. 56 (1964) s. 639.

6. Jfr Paulus VI:s encyklika *Ecclesiam Suam*, 6 april 1964: A.A.S. 56 (1964) s. 644-645.

7. Jfr Andra Vatikankonciliet, dekret om kommunikationsmedier, 4 dec. 1963: A.A.S. 56 (1964) s. 145-153.

8. jfr Andra Vatikankonciliet, Konstitutionen om den heliga liturgin, 4 dec. 1963: A.A.S. 56 (1964) s. 97 ff; Paulus VI:s *motu proprio*, *Sacram Liturgiam*, 25 jan. 1964: A.A.S. 56 (1964) s. 139 ff.

9. Pius XII:s encyklika, *Mediator Dei*, 20 nov. 1947: A.A.S. 39 (1947) s. 97 ff.; Paulus VI:s encyklika *Mysterium Fidei*, 3 sep. 1965.

10. Jfr Apostlagärningarna 1:14 och 2:46.

11. Jfr Andra Vatikankonciliet, Dogmatisk konstitution om kyrkan, kap. 6, nr 44 och 45: A.A.S. 57 (1965) s. 50-52.

12. Jfr Lukas 22:26-27.

13. Jfr Joh 15:15.

14. Jfr Andra Vatikankonciliet, Dekret om ekumenik, 21 nov. 1964: A.A.S. 57 (1965) s. 90-107.

15. jfr S:t Pius X:s motu proprio, *Impridem*, 19 mars 1914: A.A.S. 6 (1914) s. 174 ff.; Pius XII:s apostoliska konstitution, *Exul Familia*, 1 aug. 1952: A.A.S. 54 (1952) s. 652 ff.; *Leges Operis Apostolatus Maris*, sammanställd under överinseende av Pius XII 21 nov. 1957: A.A.S. 50 (1958) s. 375 ff.
16. Jfr Andra Vatikankonciliet, dekret om de östliga katolska kyrkorna, 21 nov. 1964, nr 4: A.A.S. 57 (1965) s. 77.
17. Jfr Joh 13:35.
18. jfr Pius XII:s tilldelning av den 8 december 1950: A.A.S. 43 (1951) s. 28; jfr även Paulus VI:s tal av den 23 maj 1964: A.A.S. 56 (1964) s. 571.
19. jfr Leo XIII:s apostoliska konstitution, *Romanos Pontifices*, 8 maj 1881: *Acta Leonis XIII*, vol. 2, 1882, s. 234.
20. Jfr Paulus VI:s tal av den 23 maj 1964: A.A.S. 56 (1965) s. 570-571.
21. jfr Pius XII:s tilldelning av den 8 december 1950, 1. c.

KAPITEL III

1. jfr Konsistorial Congregation's Instruction to Military Ordinariates, 23 april 1951: A.A.S. 43 (1951) s. 562-565; Formula Regarding the Conferring of the Status of Military Ordinariates, 20 okt. 1956: A.A.S. 49 (1957) s. 150-163; Dekret om ad Limina-besök av militära ordinariater, 28 februari 1959: A.A.S. 51 (1959) s. 272-274; Dekret om beviljande av fakulteter för bekännelser till militärpräster, 27 nov. 1960: A.A.S. 53 (1961) s. 49-50. Jfr även Congregation of Rereligious Instruction on Religious Military Chaplains, 2 feb. 1955: A.A.S. 47 (1955) s. 93-97.
2. Jfr konsistoriekongregationens brev till kardinalerna, ärkebiskoparna och biskoparna i de spansktalande nationerna, den 27 juni 1951: A.A.S. 43 (1951) s. 566.